

JYPS RY:N TURVALLISUUSOHJE

Hyväksytty hallituksen kokouksessa 26.1.2021. Päivitetty sisältöä 28.2.2022.

1. YLEISTÄ

JYPS järjestää monipuolisesti ja säännöllisesti pyöräilyyn liittyvää toimintaa, kuten tapahtumia, lenkkejä, retkiä, koulutuksia, kursseja ja kilpailuja. Toimintaa järjestävät sekä työntekijät että vapaaehtoiset. Tilaisuuksia on vuosittain satoja ja niissä on yhteensä tuhansittain osallistujia.

Tähän ohjeeseen on koottu ja kehitetty turvallisuuteen liittyvät JYPSin käytännöt. Ohje on laadittu turvallisuuden edistämiseksi erityisesti yhdistyksen organisoidussa toiminnassa. Huomioimme turvallisuuskohdat etukäteen ja suunnitelmallisesti. Oikeat käytännöt, tiedot ja varusteet toiminnassa lisäävät turvallisuutta. Turvallisuus on myös keskeinen osa toiminnan laatua ja tasoa.

Ohjeessa esitetään yleisesti turvallisuuteen yhdistyksen toiminnassa liittyvät tekijät: vastuut, riskit, riskeihin varautuminen ja niiden ehkäiseminen, vakuutukset sekä toimintatavat poikkeustilanteissa. Tärkeimpiä yksittäisiä tapahtumia varten laaditaan erilliset turvasuunnitelmat tämän asiakirjan linjausten ja lakien vaatimusten mukaisesti.

Turvallisuusohje päivitetään ja hyväksytään hallituksessa tarvittaessa. Mahdolliset kommentit tai muutosesitykset ohjeesta voi lähettää [turvallisuusvastaavalle](#).

Ohje pohjautuu esimerkiksi seuraaviin ohjeisiin ja lakeihin:

- [Yhdistyksen turvallisuusopas](#)
- [Yhdistyslaki 503/1989](#)
- [Kuluttajaturvallisuuslaki 920/2011](#)
- [Pelastuslaki 379/2011](#)
- [Kuluttajansuojalaki 38/1978](#)
- [Tukesin ohje ohjelmanpalveluiden turvallisuudesta](#).

2. YHDISTYKSEN TURVALLISUUSTAVOITTEET

Yhdistyksen turvallisuustavoitteet ovat seuraavat:

- vakavia onnettomuuksia ei satu lainkaan yhdistyksen toiminnassa
- onnettomuuksia sattuu toiminnassa mahdollisimman vähän
- jäsenet ja tapahtumien osallistujat kokevat toiminnan turvalliseksi
- käytettävät varusteet ja välineet ovat turvallisia ja niitä säilytetään huolellisesti.

3. VASTUUNJAKO TURVALLISUUSASIOISSA

3.1 Hallitus

Hallitus vastaa ylimpänä turvallisuudesta yhdistyksessä. Hallitus nimeää vuosittain turvallisuusvastaavan keskuudestaan tai muista yhdistyksen johtohenkilöistä. Hallituksen tehtäviin kuuluvat esimerkiksi:

- tämän turvaohjeen kehittäminen ja päivittäminen
- yleinen turvallisuuden edistäminen yhdistyksessä
- työntekijöiden, järjestäjien ja ohjaajien tiedottaminen, opastaminen ja kouluttaminen turvallisuusasioissa
- yleinen turvallisuusasioista tiedottaminen.

3.2 Työntekijät

Yhdistyksellä on viime vuosina ollut noin 20 tuntipalkallista työntekijää. Työntekijät ovat osaltaan vastuussa turvallisuudesta työtehtävissään. Työntekijöiden on noudatettava tätä ohjetta toiminnassaan. Hallitus ja työntekijöiden esihenkilöt vastaavat siitä, että kaikki työntekijät tutustuvat ohjeeseen ja ymmärtävät sen vaatimukset. Toiminnanjohtaja voi olla nimettynä yhdistyksen turvallisuuvastaavana.

3.3 Tapahtumien vastuuhenkilöt

Vastuuhenkilöt vastaavat turvallisuudesta tapahtumissa. He myös huolehtivat siitä, että merkittävimpiin, tässä ohjeessa määriteltäviin tapahtumiin laaditaan erilliset turvaohjeet.

3.4 Tapahtumien talkoolaiset

Talkoolaiset vastaavat osaltaan turvallisuudesta tapahtumissa. Merkittävimpien ja haastavimmiksi katsottujen tapahtumien turvaohjeet toimitetaan talkoolaisille etukäteen.

3.5 Ohjaajat

Ohjaajat vastaavat turvallisuudesta ohjaamassaan toiminnassa. Ohjaajien on noudatettava tätä ohjetta, [Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta](#) sekä laadittuja erillisiä turvaohjeita.

3.6 Kaluston kuljettajat

Jos retkillä tai muissa tapahtumissa kuljetetaan pyöriä tai muita välineitä autolla, on kuljettaja vastuussa kuormasta ja sen kiinnityksestä.

3.7 Jäsenet

Jäsenet vastaavat osaltaan tämän ohjeen noudattamisesta toiminnassa. Jäsenten on osaltaan huolehdittava yhdistyksen omaisuudesta. Yhdistyksen toiminnassa jokainen jäsen on eniten vastuussa omasta turvallisuudestaan. Jäsenet ovat lenkeillä ja retkillä velvollisia noudattamaan ohjaajien ohjeita ja määräyksiä. Lenkeillä ja retkillä jäsenten on ilmoitettava ohjaajille turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavista sairauksista sekä muista seikoista. Käytännöistä tiedotetaan tapahtumamainoksissa.

3.8 Tapahtumien osallistujat

Yhdistyksen ulkopuolisten vastuista toiminnassa ohjeistetaan ja tiedotetaan tapahtumamainoksissa ja tapahtumapaikoilla. Lähtökohtaisesti tapahtumissa ei esimerkiksi tarjota vakuutuksia osallistujille. Yhdistys ja järjestäjät vastaavat siitä, että tapahtumat ovat huolellisesti ja turvallisesti järjestettyjä.

4. VASTUUKYSYMYKSET YHDISTYKSEN TOIMINNASSA

Vastuiden kannalta toiminta voidaan erotella yhdistyksen sisäiseen ja kaikille avoimeen. Sisäisen, vain jäsenille tarkoitetun, toiminnan vastuita ei laeissa erikseen määritellä. Vastuut ovat lievemmat kuin kaikille avoimessa toiminnassa. Myös sisäisessä toiminnassa yhdistys ja yhdistyksen hallitus voivat kuitenkin joutua korvausvelvolliseksi, mikäli se toiminnallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa vahinkoa jäsenelle.

Kun yhdistys tarjoaa toimintaa kaikille avoimena tai toiminnalla pyritään keräämään tuloa, niin yhdistys on [kuluttajaturvallisuuslain](#) perusteella yrityksiin ja kuntiin rinnastettava palvelun tarjoaja. Merkittävä osa yhdistyksen toiminnasta on kaikille avointa.

“Palvelun tarjoajalla ei tarkoiteta myöskään yhdistystä tai muuta yhteisöä siltä osin kuin se tarjoaa palveluja jäsenilleen muussa kuin elinkeinotoiminnassa.”

Vastuu yleisötilaisuuden tai julkisen tapahtuman tai palvelun turvallisuudesta on aina ensisijaisesti tilaisuuden järjestäjällä. [Palvelun tarjoajien velvollisuuksiin](#) kuuluvat mm.:

- vastuu toiminnan turvallisuudesta ja korostettu huolellisuusvelvoite
 - *“Huolellisuusvelvollisuuden mukaan palveluntarjoaja vastaa palvelun turvallisuudesta. Palveluntarjoajan pitää varmistaa, että palvelu ei aiheuta vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle.”*
- riskien arviointi ja omavalvonta
 - *“Palveluntarjoajan on tunnistettava palvelun vaarat ennen palvelun alkua. Vaatimus vaarojen tunnistamisesta koskee kaikkia kuluttajapalveluiden tarjoajia.”*
- henkilöstön osaaminen pitää varmistaa
 - *“Palveluntarjoajan on tunnettava palvelunsa, ja hänellä pitää olla riittävä koulutus, kokemus ja osaaminen palvelun järjestämiseksi turvallisesti. Henkilöstön pitää osata toimia oikein kaikissa palvelutilanteissa ja erityisesti hätätilanteissa.”*
- oikeiden ja riittävien tietojen antaminen palvelusta
 - *“Palveluntarjoajan on annettava palveluun osallistuville kaikki turvallisuuden kannalta tarvittavat tiedot.”*
- onnettomuuskirjanpito ja onnettomuuksista ilmoittaminen
 - *“Jos palvelussa on tapahtunut vakava tapaturma, kuolemantapaus tai vakava läheltä piti -tilanne, ilmoita tapahtuneesta välittömästi Tukesiin.”*
- tarvittaessa turvallisuusasiakirjan laatiminen
 - *“Turvallisuusasiakirjan avulla palveluntarjoaja voi osoittaa täyttäneensä huolellisuusvelvollisuutensa. Palveluntarjoajan on selvitettävä, pitääkö hänen laatia palvelustaan turvallisuusasiakirja.”*

Noudatamme JYPSin toiminnassa, niin sisäisessä kuin kaikille avoimessa, hyviä, tässä ohjeessa kuvattuja käytäntöjä. Turvallisuus on keskeinen osa toiminnan laatua.

5. YHDISTYKSEN LENKKIEN, RETKIEN JA KURSSIEN TURVALLISUUS

5.1 Omatoimisia vai ohjattuja lenkkejä ja retkiä?

Yhdistyksen lenkit, retket ja kurssit voidaan jakaa omatoimisiin ja ohjattuihin.

Omatoimiset lenkit ja retket

Osa lenkeistä ja retkistä on omatoimisia. Yhdistys mahdollistaa sen, että jäsenet voivat kokoontua tällaisille yhteisille lenkeille ja retkille. Omatoimisilla lenkeillä ja retkillä kaikkien osallistujien on oltava yhdistyksen jäseniä, ja osallistujat vastaavat keskenään toiminnasta ja turvallisuudesta. Vastuista kerrotaan selkeästi lenkki- ja retkimainoksissa. Mainoksissa ohjeistetaan myös pakolliset ja suositeltavat osallistumisvarusteet kullekin lenkkityypille.

Ohjatut lenkit, retket ja kurssit

Ohjatussa pyöräilytoiminnassa liikutaan yhden tai useamman vetäjän johdolla pyörillä. Ohjatussa toiminnassa noudatamme valtakunnallista Suomen Pyöräilynohjaajien [Pyörälenkkien ja retkien vetäjien ohjetta](#). Ohjetta saavat käyttää SuPOn jäsenyhdistykset.

Ohjatun toiminnan vetäjät on koulutettu [Suomen Pyöräilynohjaajien koulutusjärjestelmän](#) mukaisesti. Ohjaajien suositellaan käyvän pyöräilynohjaajakoulutuksen. Vähimmäisvaatimuksena on osallistua Pyöräilyn ohjaamisen startti -kurssille. Lenkkien, retkien ja harjoitusten avustajina voivat toimia myös kokeneet pyöräilyn harrastajat.

5.2 Viikkolenkit ja -harjoitukset

[Viikkoyhteislenkkejä](#) ajetaan pyöräteillä, maanteillä ja maastossa. [Lenkkityyppejä](#) ovat kuntolenkit, maantielenkit ja maastolenkit. Lenkkejä järjestetään sekä omatoimisin että ohjattuina. Lenkit ovat avoimia kaikille jäsenille, muutkin kuin jäsenet voivat käydä tutustumassa toimintaan ohjatuilla lenkeillä ja retkillä.

Viikkolenkkityypeistä on laadittu omat turvasuunnitelmat. Suunnitelmia noudatetaan ohjatuilla lenkeillä. Suunnitelmat ovat ohjaajien tiedossa, ja ne päivitetään vuosittain.

5.3 Ohjatut yksittäiset lenkit, retket ja harjoitukset

Ohjatuille yksittäisille lenkeille ja retkille laaditaan tarvittaessa omat turvasuunnitelmat. Esimerkiksi Jyväskylän kierto -retkitapahtumaan on laadittu turvaohje. Jos turvasuunnitelmaa ei laadita, niin toiminnassa noudatetaan tätä ohjetta sekä [Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta](#).

5.4 Koulutukset ja kurssit, joilla liikutaan pyörillä

Koulutukset ja kurssit, joilla liikutaan pyörillä, ovat koulutettujen ohjaajien vetämiä. Haastaviksi arvioituihin ja säännöllisesti toistuviin koulutuksiin laaditaan erilliset turvasuunnitelmat. Jos turvasuunnitelmaa ei laadita, niin kyseisessä toiminnassa noudatetaan tätä ohjetta sekä *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta*.

Esimerkiksi kaupunkipyöräilykoulutuksiin sekä maantie- ja maastopyöräilykursseille on laadittu ohjaajien tiedossa olevat turvasuunnitelmat. Ohjeet päivitetään vuosittain.

5.5 Fillariakatemia

Fillariakatemian toiminta on koulutettujen ohjaajien vetämää. Fillariakatemian eri toimintamuodoista on laadittu ja laaditaan omat turvasuunnitelmat. Suunnitelmat päivitetään vuosittain, ja niiden pitää olla ryhmiä ohjaavien työntekijöiden ja avustajien tiedossa. Turvallisuudesta huolehtiminen on erityisen tärkeää alle 18-vuotiaille järjestettävässä toiminnassa.

5.6 Tapahtumamainokset

Pyöräilytoiminnan mainoksissa noudatetaan *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta*.

Mainoksissa on kerrottava keskeiset toiminnan turvallisuuteen vaikuttavat vastuut, varusteet ja vaatimukset.

5.7 Osallistumisvaatimukset

Osallistumisvaatimuksissa noudatetaan *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta*.

Mihinkään toimintaan ei saa osallistua päihtyneenä. Alle 18-vuotiaat tarvitsevat osallistuakseen aina huoltajan suostumuksen.

Ohjatussa toiminnassa osallistujien on kerrottava vetäjälle mahdollisista kyseisen tapahtuman turvallisuuteen vaikuttavista sairauksista ja muista seikoista. Osallistujien on noudatettava vetäjien ohjeita. Ohjaajalla on tarvittaessa oikeus kieltää osallistuminen toimintaan, jos osallistumisvaatimukset eivät täyty.

Osallistumisvaatimuksista kerrotaan tapahtumamainoksissa.

5.8 Ilmoittautumistiedot

Kursseille, Fillariakatemian toimintaan sekä pitkille avoimille ohjatuille retkille ilmoittautuvilta voidaan kysyä etukäteen ilmoittautumislomakkeella kyseisen tapahtuman turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavia terveys- ja muita tietoja. Tiedot ovat luottamuksellisia ja ne on tuhottava tapahtuman jälkeen.

5.9 Osallistujien pakolliset varusteet

Varusteiden osalta noudatetaan *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta*.

Kypärän käyttäminen on yhdistyksen harrastelenekeillä ja -retkillä pakollista. Hämärällä ja pimeällä ajettaessa on käytettävä lainsäädännön mukaisesti heijastimia sekä etu- ja takavaloa.

Tapahtumamainoksissa määritellään ja kerrotaan kyseiseen toimintaan osallistumisen pakollisista varusteista.

5.10 Ohjaajien varusteet

Ohjaajien varusteissa noudatetaan *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta*. Ohjaajilla on oltava mukana vähintään seuraavat varusteet:

- vaatetus, joka mahdollistaa tarvittaessa pidempiaikaisen oleskelun toiminta-alueella
- pyöräilykäyttöön soveltuva monitoimityökalu ja ketjunktakaisin
- pumppu ja vähintään yksi varasisäkumi
- pyöräilylajin sekä toiminnan luonteen mukaan varaosia ja korjausvälineitä (ketjuliittimiä, ilmastointiteippiä, nippusiteitä, klossiruuveja, pätkä rautalankaa jne.)
- matkapuhelin säänkestävästi pakattuna (älypuhelimiin on hyvä asentaa 112-sovellus)
- EA-laukku, johon sisältyy toiminnan luonteen mukaan vähintään sidetarpeita, urheiluteippiä, särkylääkettä (asetyyilisalisyyliä sisältäviä ja muita), vatsalääkettä ja desinfiointiainetta
- ylimääräistä vettä ja energiapitoista syötävää.

Ohjaajien on toivottavaa käyttää yhdistyksen tarjoamia ohjaajatunnuksia.

Pitkillä retkillä sekä alle 18-vuotiaiden kanssa toimittaessa ohjaajalla pitää olla mukana listaus osallistujista. Alle 18-vuotiaiden kanssa toimittaessa mukana pitää olla myös huoltajien yhteystiedot.

5.11 Ohjaajien ja osallistujien määrä

Ohjaajien ja osallistujien määrässä noudatetaan *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta*.

Tavoitteena on, että ohjaajaa kohden osallistujia on enintään kymmenen. Tarvittaessa voidaan nimetä kokeneita osallistujia avustajiksi. Lasten ja nuorten toiminnassa tavoitellaan sitä, että ohjaajia on yksi noin kahdeksaa lasta kohden, osallistujien iästä ja kokeneisuudesta sekä pyöräilylajista riippuen.

5.12 Toiminta lenkkien ja retkien aloituksessa, lenkillä tai retkellä sekä ajaminen eri väylillä

Toiminnassa noudatetaan [liikennesääntöjä](#) sekä ohjatun toiminnan osalta myös *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta*.

Ohjatun toiminnan lähtöpaikalla on toimittava mm. seuraavasti:

- osallistujien osaamistaso ja kokeneisuus on tarvittaessa selvitettävä esittäytymiskierroksen avulla
- osallistujien varusteiden soveltuvuus on selvitettävä vähintään silmämääräisen arvioinnin avulla
- osallistujamäärä on laskettava ja merkittävä muistiin myöhempiä tarkastuksia varten
- osallistujia on tarvittaessa ohjeistettava keskeisistä toimintatavoista ko. tapahtuman käytäntöjen sekä *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjeen* pohjalta.

Osallistujia ohjeistetaan hyviin toimintatapoihin, esimerkiksi turvallisiin ajomuodostelmiin, myös tapahtumamainoksissa.

5.13 Poikkeustilanteiden hallinta

Poikkeustilanteita ovat mm. eksyminen, kolarit, välinerikot sekä osallistujien väsähtäminen tai hankala toiminta.

Ohjatun toiminnan osalta poikkeustilanteiden hallinnassa noudatetaan *Pyörälenkkien ja -retkien vetäjien ohjetta*. Ohjaajat on opastettu pyöräilynohjaaja- ja muissa koulutuksissa poikkeustilanteiden hallintaan.

Osallistujia ohjeistetaan tilanteiden ehkäisemisestä ja hallinnasta tapahtumamainoksissa. Esimerkiksi eksymisen ehkäisemisestä kerrotaan yhteislenkkien nettisivulla.

5.14 Tapahtuman keskeyttäminen

Ohjatussa toiminnassa vastuuohjaajalla on velvoite keskeyttää tapahtuma tarvittaessa yksittäisen henkilön tai koko seurueen osalta, jos turvallisuusnäkökohdat sitä edellyttävät.

5.15 Ohjatun pyöräilytoiminnan turvasuunnitelmat

Säännöllisesti toistuvista ja haastavimmiksi arvioituista toiminnoista laaditaan erilliset turvasuunnitelmat.

Yhdistyksellä on ohjattuun pyöräilytoimintaan turvasuunnitelmapohja. Pohja on yhdistyksen ohjaajien ja vastuuhenkilöiden käytössä.

6. YHDISTYKSEN TAPAHTUMIEN TURVALLISUUS

Järjestämme vuosittain runsaasti pyöräilyyn ja pyörällä kulkemiseen liittyviä tapahtumia, kuten huolto- ja esittelytilaisuuksia, kilpailuita ja näytöksiä. Merkittävä osa näistä on kaikille avoimia, jotkut tapahtumista järjestetään tilauksesta esimerkiksi jollain työpaikalla.

Joissain tapahtumissa, esimerkiksi Pyöräilyviikolla, on mukana liikkumista pyörillä ohjaajan johdolla, mutta pääosa tapahtumien ohjelmasta on muunlaista. Ohjatussa pyöräilyssä toimitaan luvun 5. ohjeiden mukaisesti.

6.1 Jyväskylän Pyöräilyviikko

Keväisin järjestettävä Pyöräilyviikko on suurin tapahtumakokonaisuutemme. Viikkoon on sisällynyt 30–70 pyöräilyyn ja pyörällä kulkemiseen liittyvää ohjelmanumeroa.

Viikosta on laadittu vuosittain päivitettävä laaja turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, joka toimitetaan erikseen pelastuslaitokselle ja yleisötilaisuusilmoituksen mukana poliisille.

6.2 Esittelytapahtumat

Esittelytapahtumissa esitellään ja kerrotaan pyöräilystä ja pyörällä kulkemisestä. Tyypillisesti tapahtumiin pystytetään JYPSin telta ja muita varusteita. Tapahtumissa voidaan jakaa esitteitä, myydä yhdistyksen vaatteita, koeajattaa pyöriä ym.

Esittelytapahtumien keskeisin turvallisuusriski on telta, joka voi liikkua tuulisilla keleillä. Teltan turvallista kiinnittämistä varten pitää olla mukana riittävästi telttapainoja – näitä on hankittu reilusti tuulisia kelejä varten. Toinen turvallisuusriski ovat erityisesti päihteitä käyttävät ohikulkijat, jotka voivat häiriökäyttäytymistä. Kolmas riski on tapahtumatarvikkeiden tuonti ja vienti pakettiautolla – varovaiseen liikkumiseen yleensä kävely- ja pyöräilyvaltaisilla alueilla pitää kiinnittää erityistä huomiota.

Kokonaisuutena esittelytapahtumien riskit on katsottu vähäisiksi, joten tapahtumien turvasuunnitelmana käytetään tätä ohjetta. Suurimmat esittelytapahtumat järjestämme Pyöräilyviikolla, josta on laadittu erillinen turva- ja pelastussuunnitelma.

6.3 Pyöränhuoltotapahtumat

Huoltotapahtumissa perushuollamme osallistujien pyöriä. Tapahtumia järjestetään tilauksista työpaikoilla sekä kaikille avoimena mm. hankkeiden kautta ja Pyöräilyviikolla.

Tapahtumista on laadittu turvasuunnitelma, jonka on oltava työntekijöiden tiedossa.

6.4 Kilpailut

Järjestämme vuosittain valtakunnallisia kilpailuita, kuten MTB Marathon Laajavuori ja trialin Suomen Cup, sekä pienempiä alueellisia Keski-Suomen Pyöräilycupin kisoja.

Kaikista kilpailuista on laadittava omat turvasuunnitelmat.

Kilpailuiden osallistumisvaatimukset

Kilpailuissa osallistujien pyörien ja muiden varusteiden pitää olla soveltuvia kyseiseen toimintaan. Kypärän käyttäminen on pakollista. Jokainen osallistuu kilpailuihin omalla vastuullaan. Suositeltavaa on, että osallistujilla on joko Suomen Pyöräilyn tai Suomen Suunnistusliiton tapaturmavakuutusellinen kilpailulisenssi tai muu kilpailutoiminnan kattava tapaturmavakuutus.

Kilpailuihin ei saa osallistua päihtyneenä. Osallistujien on noudatettava järjestäjien neuvoja ja ohjeita. Osallistujien on etukäteen ilmoitettava järjestäjille mahdollisista kyseisen tapahtuman turvallisuuteen vaikuttavista sairauksista tai lääkityksistä.

6.5 Kurssit ja koulutukset

Järjestämme mm. pyöränhuoltokursseja ja tuomarikoulutuksia. Pääosa toiminnasta on tarkoitettu vain yhdistyksen jäsenille.

Pyöränhuoltokursseilla keskeinen riski on se, että jonkun osallistujan pyörä ei ole turvallisessa kunnossa ja fillarilla lähdetään ajamaan. Huollettujen pyörien turvallisuuteen pitää kiinnittää erityistä huomiota. Vastuu huolletuista pyöristä on sinällään osallistujilla itsellään.

Kokonaisuutena kurssien ja koulutusten riskit on katsottu vähäisiksi, joten turvasuunnitelmana noudatetaan tätä ohjetta.

6.6 Tapahtumien luvat

Tapahtumat järjestetään lainsäädännön ja viranomaisten ohjeistuksen mukaisesti.

Tapahtumiin selvitetään tarvittavat maanomistajien luvat. Yleisimmin lupia kysytään Jyväskylän kaupungilta ja yleisten teiden osalta valtiolta eli Tampereen ely-keskukselta. Maanomistajat voivat asettaa velvoitteita järjestämiseen liittyen.

Jos tapahtuma vaikuttaa liikenteeseen, niin siitä on laadittava liikenteenohjaussuunnitelma. Liikenteenohjaajat on rekisteröitävä poliisilla vähintään 5 vuorokautta ennen tapahtumaa.

Jos tapahtuma aiheuttaa melua, niin siitä on tehtävä meluilmoitus.

Sivullisiin mahdollisesti vaikuttavista tai liikennejärjestelyjä vaativista tapahtumista on tehtävä [yleisötilaisuusilmoitus](#) poliisille vähintään 5 vuorokautta ennen tapahtumaa. Näistä tapahtumista on yleensä laadittava myös turvallisuussuunnitelma – suunnitelmaa kysytään yleisötilaisuusilmoituksessa.

Isoimmista, yli 200 henkilön, tapahtumista on toimitettava turvallisuus- ja pelastussuunnitelma pelastuslaitokselle vähintään 14 vuorokautta ennen tapahtumaa.

Lisätietoja luvista on esimerkiksi [Jyväskylän Tapahtumanjärjestäjän oppaassa](#).

6.7 Järjestyksenvalvojat ja ensiapu

Tapahtumiin asetetaan riittävä määrä järjestyksenvalvoja. Yleisötilaisuuksissa vaaditaan yleensä 1 järjestyksenvalvoja 50 osallistujaa kohti.

Ensiaputarvikkeita on mukana lähes kaikissa tapahtumissa. Isoimpiin ja haastavimmiksi arvioituihin tapahtumiin järjestetään myös ensiapuryhmä.

6.8 Tapahtumamainokset

Mainoksissa on kerrottava tapahtumien keskeiset tiedot, osallistumisvaatimukset, tarvittavat taidot ja varusteet sekä ohjeet vastuista ja vakuutuksista.

6.9 Ilmoittautumistiedot

Tapahtumiin ilmoittautuvilta voidaan kysyä etukäteen kyseisen tapahtuman turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavia terveys- ja muita tietoja. Jos tiedot eivät ole tarpeellisia tapahtuman järjestämistä tai turvallisuutta varten, niin niitä ei kysytä. Tiedot ovat luottamuksellisia ja ne on tuhottava tapahtuman jälkeen.

6.10 Tapahtumien järjestäjien varusteet

Varusteita määritellään tarkemmin tapahtumien turvasuunnitelmissa ja järjestämisohjeissa.

6.11 Tapahtumien turvasuunnitelmat

Säännöllisesti toistuvista ja haastavimmiksi arvioiduista tapahtumista on laadittava erilliset turvasuunnitelmat jo [viranomaisten ohjeistuksen](#) perusteella.

Yhdistyksellä on tapahtumiin turvasuunnitelmapohja. Pohja on yhdistyksen vastuuhenkilöiden käytössä.

7. YHDISTYKSEN SISÄLIIKUNTAVUOROJEN TURVALLISUUS

Yhdistys järjestää vaihtuvalajista salivuoroa, sählyä sekä toisinaan spinningiä.

Vuoroilla pidetään mukana EA-pakkausta ja kylmähoitotarvikkeita.

Osallistujat käyvät vuorolla omalla vastuullaan, tämä on mainittu tapahtumamainoksissa.

8. YHDISTYKSEN TILOJEN TURVALLISUUS

8.11 Yhdistyksen mökki

Yhdistyksellä on mökki Vihtavuoressa noin 18 km Jyväskylän keskustasta. Mökki on jäsenten vapaassa käytössä. Seuralaiset käyvät mökillä saunomassa, uimassa ja viettämässä iltaa. Mökillä järjestetään myös yhdistyksen kokoontumisia.

Mökin käyttämisestä on laadittu erillinen turvaohje.

8.12 Vuokratut tallit

Yhdistys on vuokrannut kaksi autotallia omaisuuden säilyttämistä varten. Talleilla järjestetään myös seuravaatteiden jakotilaisuuksia ja pyöränhuoltokursseja. Tavarat talleilla on järjestelty laatikoihin ja hyllyille.

Talleilla säilytetään runsaasti sähkölaitteita ja niitä ladataan talleilla. Laitteita ei jätetä ladattavaksi valvomatta. Molemmille talleille on sijoitettu jauhesammuttimet.

Talleilla säilytettävä omaisuus on vakuutettu.

8.13 Työntekijöiden tilat

Yhdistyksen työntekijät työskentelevät pääasiassa kotoa käsin ja ulkona tapahtumien järjestämispaikoilla.

9. YHDISTYKSEN OMAISUUDEN TURVALLISUUS

Yhdistyksen omaisuudesta pidetään luetteloja.

Pääosaa omaisuudesta säilytetään vuokratuilla talleilla. Omaisuus on järjestelty talleille laatikoihin ja hyllyille. Välineitä ja varusteita inventoidaan ja huolletaan säännöllisesti.

Loput omaisuudesta on sijoitettu yhdistyksen mökille ja vastuuhenkilöiden luokse.

Talleilla ja mökillä oleva omaisuus on vakuutettu.

10. VAKUUTUKSET

Vakuutukset antavat taloudellista suojaa poikkeustilanteiden ja onnettomuuksien varalle.

Yhdistyksen tapahtumiin osallistuvia ei ole pääsääntöisesti tapaturmavakuutettu. Tästä mainitaan kaikissa tapahtumamainoksissa.

Yhdistyksen toimintaan liittyy 8 eri vakuutusta.

10.1 Toiminnanvastuuvakuutus

Yhdistyksellä on Suomen Pyöräilyn ja Olympiakomitean kautta vakuutus, joka korvaa yhdistyksen kolmannelle osapuolelle aiheuttamat henkilö- ja esinevahingot. Vakuutus korvaa työsuhteisen ja vapaaehtoistyöntekijän aiheuttamat vahingot. Vakuutus kattaa myös järjestäjän vastuun esimerkiksi leireillä ja kilpailuissa. Vakuutus ei korvaa vakuutetun hallussa, lainassa, vuokralla tai muuten vakuutetun hyödykseen käytettävänä olevalle omaisuudelle aiheutettuja vahinkoja. Vakuutus on voimassa Euroopassa. Vakuutuksen enimmäiskorvausmäärä on 1 000 000 € ja omavastuu 600 €. [Lisätietoja](#).

10.2 Vapaaehtoistyöntekijän tapaturmavakuutus

Yhdistyksellä on Suomen Pyöräilyn ja Olympiakomitean kautta vakuutus, joka korvaa vapaaehtoistyötä tekeville ja työkorvausta saaville esimerkiksi talkoissa tai tapahtumissa sattuvia tapaturmia. Myös matkalla vapaaehtoistyöhön sattuneet tapaturmat kuuluvat vakuutuksen piiriin. Vapaaehtoistyöntekijän ei tarvitse olla yhdistyksen jäsen. Tapaturmaa ei korvata, jos se on sattunut kilpaurheilussa tai sen harjoittelussa. Vakuutus on voimassa Suomessa sekä myös tilapäisesti korkeintaan 3 kk:n ulkomaan matkoilla. Vakuutuksen enimmäiskorvausmäärä on 8 500 € ja omavastuu hoidoissa 100 €. [Lisätietoja](#).

10.3 Työntekijöiden tapaturma- ja henkivakuutukset

Yhdistyksen työntekijät on lakisääteisesti [tapaturmavakuutettu](#) LähiTapiolassa. Vakuutus korvaa työntekijälle sattuneet vahingot, kun työssä tai työhön liittyvissä olosuhteissa, kuten työmatkalla, sattuu tapaturma tai työntekijä sairastuu ammattitautiin. Vakuutusten hyödyntämisestä tapaturmatilanteessa on lisätietoja [hallinto-ohjeessa](#).

Työntekijät on lakisääteisesti ryhmähenkivakuutettu LähiTapiolassa.

10.4 Työntekijöiden tapaturmavakuutuksen vapaa-ajan laajennos

Kaikille yhdistyksen työntekijöille on otettu [työntekijöiden tapaturmavakuutuksen vapaa-ajan laajennos](#) LähiTapiolasta. Kun työsopimus on voimassa, niin työntekijöillä on erittäin kattava vapaa-ajan tapaturmavakuutus yhdistyksen kautta. Vakuutuksessa ei ole urheilurajoja ja se on voimassa kaikkialla maailmassa. Vakuutus ei korvaa ammattimaisessa urheilussa sattuneita tapaturmia.

10.5 Yhdistyksen mökin vakuutus

Mökki ja siellä säilytettävä omaisuus on vakuutettu kotivakuutuksella, joka kattaa mm. tulipalo-, myrsky-, ilkivalta- ja varkausvahingot. Omaisuus on vakuutettu täydestä arvosta. Vakuutuksen omavastuu on 150 euroa.

10.6 Yhdistyksen vuokraamien tallien omaisuuden vakuutus

Yhdistyksen vuokraamilla talleilla oleva omaisuus on vakuutettu tulipaloja, myrskyjä, ilkivaltaa ja varkauksia vastaan.

10.7 Harrastepyöräilijän vakuutus

Yhdistyksen jäsenet voivat halutessaan ottaa Suomen Pyöräilyn kautta [kuntoilijan vakuutuksen eli Fillaripassin](#). Vakuutus on voimassa kuntotapahtumissa, harjoituksissa, harjoitusohjelman mukaisesti harjoiteltaessa sekä koulutus-, liikunta- ja valmennusleireillä.

10.8 Kilpailulisenssivakuutus

[Suomen Pyöräilyn](#) tai Suomen Suunnistusliiton lisenssin hankkiminen on pakollista virallisiin pyöräkilpailuihin osallistuvilla. Lisensseihin voi sisällyttää kilpailutoiminnan kattavan tapaturmavakuutuksen.

11. MUUTA

11.1 Autolla ajaminen yhdistyksen toimintaan liittyen

Yhdistyksen tapahtumiin ja retkille kuljetetaan säännöllisesti ihmisiä ja varusteita autolla. Tapahtumiin vuokrataan usein pakettiautoa kuljetuksia varten.

Autolla ajaminen pyritään minimoimaan ja myös hoitamaan mahdollisimman turvallisesti.

Auton kuljettaja on vastuussa kuljetuksesta ja kuorman kiinnityksestä myös kaikissa yhdistyksen tapahtumissa.

Pyörien kuljettaminen

Pyöriä kuljetetaan usein tapahtumiin ja retkille. Yleensä pyörät kuljetetaan autossa, kattotelineessä tai perään kiinnitetyssä telineessä. Pyörien kiinnittämisessä auton katolle tai takakuljetustelineeseen on oltava erityisen huolellinen – irronnut pyörä voi aiheuttaa vaaratilanteen. Sisällä pyörää kuljetettaessa on pidettävä huolta, ettei pyörä pääse liikkumaan esimerkiksi mahdollisessa äkkijarrutustilanteessa.

11.2 Pyörien varastamisen ehkäiseminen

Yhdistyksen tapahtumissa on usein runsaasti arvokkaita pyöriä.

Pyörien jättäminen valvomatta minimoidaan. Jos pyörät parkkeerataan, niin ne pyritään jättämään näkyvälle paikalle. Pyörät lukitaan mahdollisimman kattavasti.

Ohjeistamme yhdistyksen kanavien kautta pyörien hyvästä lukitsemisesta ja turvallisista pyöräparkeista.

11.3 Tyypillisiä riskejä pyöräilyssä

Pyörällä kulkemisen ja pyöräilyn keskeisiä ja tyypillisiä riskejä ovat törmääminen moottoriajoneuvon tai jonkin muun esteen kanssa ja kaatuminen – sekä näistä mahdollisesti seuraava loukkaantuminen.

Riskejä vähennetään esimerkiksi vaikuttamalla liikennesääntöihin ja pyöräilyolosuhteisiin sekä tiedottamalla ja kouluttamalla fiksuihin pyöräilytapoihin ja -käytänteisiin.

11.4 Toiminta hätätilanteessa

Hätätilanteessa toimitaan seuraavan ohjeistuksen mukaisesti:

1. tilaisuuden pysäyttäminen turvallisesti ja nopea tilannearvio
2. johdon otto ja vastuiden jako
3. lisävahinkojen estäminen
4. tarvittaessa hälytetään apua (112)
5. tarvittaessa hengenvaarassa olevien pelastaminen ja hätä-EA
 - a. A-B-C: airways = hengitysteiden avaaminen, breathing = hengittäminen, circulation = verenkierron varmistaminen
6. tarvittaessa täydentävä ensiapu
7. tarvittaessa auttajien opastaminen
8. loukkaantuneesta huolehtiminen
 - a. myös yhteystiedot
 - b. tarvittaessa ilmoittaminen omaisille
 - c. kysely voinnista 24 tunnin kuluessa
 - d. tarvittaessa vakuutuksissa auttaminen
9. muusta ryhmästä huolehtiminen
10. tarvittaessa ilmoittaminen yhdistyksen puheenjohtajistolle
11. välinevaurioiden korjaaminen
12. tarvittaessa myöhemmin jälkipuinti osallistujien kesken

11.5 Lenkin, retken tai tapahtuman keskeyttäminen

Vakavassa vaara- tai onnettomuustilanteessa on yleensä syytä keskeyttää retki tai muu tapahtuma. Tapahtuma voidaan keskeyttää myös, jos on uhka onnettomuustilanteesta.

Päätöksen keskeyttämisestä tekee tilaisuuden vastuujärjestäjä tai -ohjaaja neuvoteltuaan tarvittaessa muiden järjestäjien tai ohjaajien kanssa.

Hätätilanteessa turvaan pyritään nopeimman lisävaaroja aiheuttamattoman reitin kautta.

11.6 Onnettomuuskirjanpito

Yhdistyksen toiminnassa sattuvista vakavista vaaratilanteista, loukkaantumista ja onnettomuuksista pidetään kirjaa. Ohjaajat ja vastuuhenkilöt ilmoittavat onnettomuudet nettilomakkeella.

11.7 Tiedotus hätätilanteissa

Jos toiminnassa sattuu vakava onnettomuustilanne, kuten vakava loukkaantuminen, katoaminen tai kuolemantapaus, tiedotusvastuussa on puheenjohtajisto yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Tiedotus tilanteissa etenee seuraavan käytännön mukaisesti:

1. Tilanteesta tiedotetaan välittömästi toiminnanjohtajaa ja yhdistyksen puheenjohtajaa tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtajaa.
2. Lähtökohtaisesti puheenjohtaja on tiedotusvastuussa eteenpäin. Tarvittaessa puheenjohtaja sopii muun vastuuhenkilön hoitamaan tiedotusta.
3. Muut eivät kommentoi tapahtunutta muille tai median edustajille.
4. Toiminnanjohtajan ja puheenjohtaja tiedottaa yhdistyksen hallitusta.
5. Toiminnanjohtajan ja puheenjohtajan johdolla sovitaan jatkotoimet.
6. Tarvittaessa laaditaan tiedote sekä yhdistyksen sisäiseen että ulkoiseen käyttöön. Tiedote laaditaan nopeasti, rehellisesti ja avoimesti. Tiedotteessa voidaan kertoa, a) mitä, missä ja milloin on tapahtunut, b) mitkä ovat mahdollisia syitä tapahtuneeseen, c) millaisia seurauksia on aiheutunut ja c) vastuuhenkilö, jolta voi tarvittaessa kysyä lisätietoja.
7. Onnettomuudessa paikalla olleet vastuuhenkilöt laativat tapahtuneesta mahdollisimman nopeasti onnettomuusraportin nettilomakkeella.

Tarvittaessa tapahtuneesta voidaan myöhemmin keskustella ja purkaa tunteja osallisten kanssa.

11.8 Turvallisuuskoulutus

Yhdistys järjestää säännöllisesti monipuolista turvallisuuteen liittyvää ja sitä kehittävä koulutusta. Turvallisuuskoulutukseen kuuluvat esimerkiksi seuraavat:

- kaupunkipyöräilykoulutukset
- liikennesääntökoulutukset ja -webinaarit
- pyöräilynohjaaja- ja Pyöräilyn ohjaamisen startti -koulutukset
- hätäensiapu- ja EA1-koulutukset
- maantie- ja maastopyöräilykurssit
- pyöränhuoltokurssit
- ajotekniikka- ja taitoharjoitukset.

11.9 Turvallisuus jäsenten omatoimisessa pyöräilyssä

Edistämme jäsenten omatoimisen pyörällä kulkemisen ja pyöräilyn turvallisuutta esimerkiksi koulutuksilla sekä tiedottamalla liikennesäännöistä, pyöräilyolosuhteista, varusteista ja hyvistä käytännöistä.

11.10 Turvallisten pyöräilyolosuhteiden edistäminen

Yhdistys edistää laadukkaita ja turvallisia pyöräilyolosuhteita sekä tietämystä turvallisesta ja sujuvasta pyörällä kulkemisesta. Osallistumme aiheeseen liittyvien työryhmien toimintaan, laadimme kannanottoja ja lausuntoja, vastaamme haastattelupyyntöihin, tiedotamme olosuhteiden haasteista mm. sosiaalisessa mediassa ja nettisivujen kautta, pidämme esitelmää sekä järjestämme tapahtumia ja tiedotustilaisuuksia.

11.11 Tietoturvallisuus

Yhdistyksen tietosuojakäytännöistä kerrotaan [tietosuojaselosteessa](#).